

Lahostajnosť k separovaniu vám odľahčí peňaženku

Jedným z najväčších problémov v našej obci je už dlhodobo odpad. Na jednej strane sú obyvatelia citliví na výšku poplatku za TKO, na strane druhej sa stále stretávame s nelegálnymi skládkami v okolí obce i neporiadkom v obci samotnej. Situácia sa však bude musieť zmeniť. Zmena legislatívy totiž prináša omnoho prísnejšie pravidlá v odpadovom hospodárstve a ak sa nezačneme k problematike odpadov stavať zodpovednejšie, výrazne to pocítíme najmä finančne.

Legislatíva totiž počíta s tým, že samosprávy, ktoré nebudú dostatočne separovať odpady, budú „potrestané“ zvýšenými poplatkami za ich uskladnenie. Poplatky za vývoz TKO pre občanov obec stanovuje práve na základe nákladov na vývoz a uskladnenie (likvidáciu) odpadu, takže vyššie konečné ceny budú znamenať aj vyššie poplatky.

V oblasti nakladania s komunálnym odpadom Slovensko stále patrí medzi krajiny, kde sa veľmi málo triedi a recykluje a priveľa skládkuje. V roku 2020 by sme mali recyklovať minimálne 50 % komunálneho odpadu, čo niektoré krajiny dosahujú už teraz, ale Slovensko sa stále pohybuje hlboko pod týmto limitom. Aj to je dôvodom, prečo sa vláda rozhodla v priebehu nasledujúcich rokov výrazne zvýšiť poplatok za skládkovanie odpadov. Ak napríklad dnes je poplatok za uskladnenie tony odpadu zhruba 5 €, v roku 2023 to môže byť pre obce, ktoré nebudú dostatočne separovať, až 46 € za tonu.

Z ekonomického, ale aj ekologického hľadiska by sme sa mali naozaj zodpovedne zamyslieť nad tým, ako znížiť množstvo zmesového komunálneho odpadu. Efektívnym riešením by bolo dôkladné separovanie. Podľa platnej legislatívy totiž

• *Staničky na separovaný zber bývajú preplnené odpadom, ktorý tam nepatrí.*

obec platí len za vývoz a uskladnenie zmesového komunálneho odpadu. Separovaný odpad sa vyváža zdarma (náklady hradia výrobcovia a dovozcovia tovarov). Čím viac a dôkladnejšie teda vytriedime to, čo nakoniec skončí v kontajneri, tým bude tento odpad menej a proces bude lacnejší.

Je totiž bežnou praxou, ktorú potvrdzuje nielen zbežný pohľad na kontajneri v obci, ale aj samotní pracovníci, ktorí vyvážajú odpad, že v „kuka“ nádobách končí doslova všetko. Počnúc papierom, plastmi, či kovmi, ktoré by sa mali triediť, až po konáre, trávnu, stavebný odpad, či skaly. Ruku na srdce – škriatkovia bordelárovia, ktorí v noci s veľkou radosťou miešajú odpad v našich kontajneroch a hádžu do nich všetko možné, s najväčšou pravdepodobnosťou neexistujú. O zlepšenie situácie sa musíme pričiniť sami. Každý z nás. Nestačí len komentovať, že poplatok za odpad je vysoký, niekde už je vyšší a aj u nás možno bude. Tentokrát to však do istej miery budeme môcť ovplyvniť. Tiež nestačí komentovať, že v iných obciach je čisto. Prečo u nás nie? Mimochodom, ani zamestnanci firiem vyvážajúcich odpad z našej obce sa nestacia diviť, čo za ľudia to tu žijú... Najmä, keď naše staničky na separovaný zber sú neustále preplnené (niekedy už dva dni po vývoze) a je v nich ozaj všetko. „Keďže separovaný zber je pre obec zdarma, firmy vyvážajúce odpad majú právo nevyviešť odpad, ktorý nespĺňa pravidlá separovania. Ich zamestnanci robia fotodokumentáciu a ak sa v nádobách nachádza nevhodný odpad, nevyvezú ich. Potom ich musíme buď vytriediť my, alebo vyviešť ako TKO, kde už platíme

(Pokračovanie na nasledujúcej strane)

• *Problémom pri vývoze smetí sú preťažené kontajnery, či zničené nádoby, z ktorých sa sype odpad.*

Lahostajnosť k separovaniu vám odľahčí peňaženku

(Dokončenie z predchádzajúcej strany)

podľa množstva ton. Napriek tomu, že kontajnery sú označené druhom odpadu, ktorý tam patrí, ľudia to nerešpektujú a nachádzame tam všeličo. Ľudia nám dávajú za príklad iné obce, ale sami nie sú uvedomelí," priblížil realitu vedúci Obecného podniku Rastislav Sirotiak.

V našej obci sa ročne vyprodukuje 560 až 600 ton odpadu. Toto množstvo by sme mali v najbližších ôsmich rokoch znížiť na 10 % pôvodnej hodnoty. Musíme separovať! Hlina, či skaly do kontajnera naozaj nepatria, kompostéry na zelený odpad obec distribuovala, stavebný odpad sa zbiera v areáli hasičskej zbrojnice, na sklo a plasty máme vrecia v každej domácnosti.

Súčasný poplatok za vývoz TKO je u nás 15 € na osobu za rok. Podnikatelia platia 3 € za nádobu. Za rok 2017 obec vyzbierala na poplatkoch necelých 24-tisíc eur, rok predtým zhruba 25-tisíc. A koľko nás stojí odpadový špás? Takmer 50-tisíc eur (2016 – 49 890 €, 2017 – 49 253 €). Áno, je pravda, že máme aj nepoctivých občanov a nedoplatky na smetiach.

Ale aj keď je to vysoké číslo – 12 862 € (nazbieralo sa od roku 2009 a obec nedoplatky vymáha exekučne), stále by nestačilo na skutočné náklady.

Pre zaujímavosť, naozaj na okolí máme obce a mestá, kde si vedia poradiť o niečo lepšie. Organizácia zodpovednosti výrobcov ENVI-PAK zverejnila rebríček najlepšie triediacich obcí z tých, s ktorými spolupracuje (v roku 2017 to bolo viac ako 50 % miest a obcí na Slovensku). Na prvom mieste v kategórii menej ako 5000 obyvateľov sa umiestnila Demänovská dolina (2. Malatíny, 3. Lazisko, 4. Liptovské Kľačany,... 9. Galovany, 10. Liptovský Michal). V kategórii nad 5000 obyvateľov sa na 6. mieste umiestnil Liptovský Hrádok. Organizácia hodnotila efektivitu a vyťažiteľnosť pri zbere a separovaní – teda nielen správne roztriedenie, ale aj uloženie (plastové fľaše pokrčené a pod.).

Zástupcovia podobných organizácií však zhodne upozorňujú, že dôležitý je ľudský faktor, disciplína občanov, ale aj vzdelávanie a osвета. Skúsme sa už aj my polepšiť. (mm)

Foto: mm

Jarné upratovanie aj s aktivačnými pracovníkmi

Obec Važec už dlhšiu dobu spolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) v rámci rôznych programov na podporu udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných občanov. Celoročne „zamestnáva“ sedemnášť pracovníkov, ktorí pomáhajú pri rôznych menších obecných službách.

Od apríla sa po zimnej prestávke opäť rozbehol aj ďalší program aktivačných prác, do ktorého sa zapojilo trinásť nezamestnaných.

Títo pracovníci vykonávajú pomocné práce podľa potreby obce – zamestávajú cesty, čistia kanále, strihajú kríky, zbierajú odpadky, kosia trávu, upratujú v osade. Pracujú štyri hodiny den-

• Upratovanie v obci...

• ...a v osade.

ne (v určené dni), do mesiaca sú podľa zákona povinní takto odpracovať 32 hodín. ÚPSVaR do programu vyzýva všetkých dlhodobo nezamestnaných, ktorí poberajú dávky v hmotnej núdzi. V našej obci oslovili 70 ľudí. Ak sa oslovený nezamestnaný do programu nezapojí, prichádza o dávku v hmotnej núdzi, ktorá je vo výške zhruba 60 €. V rámci tohto programu ÚPSVaR financuje a zabezpečuje aj pracovné náradie a pomôcky.

Obec chce využiť aj ďalší program, v rámci ktorého je možné získať od štátu aj dotáciu na náradie (cca 87 € na jedno pracovné miesto). (red)

Foto: mm

Údržba nemeckého cintorína zostala obecnému podniku

Vlani v novembri uplynulo päťročné obdobie, počas ktorého sa Obecný podnik na základe uzatvorenej zmluvy staral o nemecký vojenský cintorín.

Údržbu cintorína financuje Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge e.V. (Ľudový spolok pre starostlivosť o nemecké vojnové hroby). Obecný podnik sa o cintorín v lokalite Petrovská stará od roku 2003 a prihlásil sa aj do ďalšieho výberového konania. „Na základe obojstrannej spokojnosti z doterajšej spolupráce môžem s radosťou konštatovať, že obec bude zabezpečovať údržbu cintorína aj na ďalšie obdobie,“ uviedol na stretnutí so zástupcami obce Michal Bochin, ktorý koordinuje starostlivosť o nemecké vojnové cintoríny na Slovensku.

Podľa slov vedúceho Obecného podniku Rastislava Sirotiaka údržba cintorína obnáša množstvo prác – kosenie areálu, čistenie a údržbu chodníkov, údržbu prístupovej cesty, umývanie a čistenie takmer 900 náhrobných krížov, údržbu živých plotov, či starostlivosť o informačné tabule.

Väčšie opravy a údržby sa na cintoríne zabezpečujú aj v spolupráci s nemeckou stranou – nemeckí vojaci tu pravidelne vykonávajú rôzne brigády. Tohto roku príslušníci pracovnej brigády Bundeswehru prídu na vojenský cintorín do Važca pracovať od 27. augusta do 7. septembra. Pomáhať by im mali aj nemeckí študenti.

Nemecký vojenský cintorín vo Važci je najväčší zo šiestich cintorínov z druhej svetovej vojny na Slovensku. Pod končiarmi Vysokých Tatier spočívajú vyše 8100 padlých nemeckých vojakov. Každoročne sem prichádzajú stovky návštevníkov. Zastavujú sa tu nielen Slováci, ale najmä Nemci. Často sú to rodinní príslušníci padlých vojakov, ktorí prinášajú na hroby kvety, vence a spomínajú na svojich blízkych.

(mm)

Foto: mm

• Pracovné stretnutie na nemeckom cintoríne.

OZNAM

Vážení občania, do pripravovaného kalendára hľadáme zaujímavé fotografie z obce a okolia. Ak máte pekné snímky a ste ochotní sa o ne podeliť, neváhajte, a doručte nám ich na obecný úrad. ĎAKUJEME!.

Nepohodlné úseky ciest v obci postupne dostávajú nový šat. Po budovaní kanalizácie, ale aj prirodzeným plynutím času, povrch vozoviek na mnohých úsekoch potrebuje opravu. V uplynulých dňoch sa opravy dočkala ulica Hlavná a aj kritický úsek pri vjazde do obce (popod železnicu). Keďže ulica Hlavná je v správe Žilinského samosprávneho kraja, starosta obce opakovane žiadal o jej úpravu. „Po niekoľkých urgenciách vlani zaradili túto cestu do plánu na tento rok a som rád, že došlo aj k realizácii opravy. Keďže úsek cesty pri vjazde do obce je v našej správe, využili sme situáciu, že sú tu mechanizmy a požiadali sme o spoluprácu pri oprave tohto kritického úseku. Financovať si to budeme sami, ale keďže technika je tu, cena je výhodná,“ podotkol starosta obce Milan Lištiak. Celkovo obec investuje zhruba 15 800 €.

(red), foto: mm

Nový asfalt poteší najmä šoférov

Rekonštrukcia budúceho zdravotného strediska finišuje

Budova bývalých potravín na križovatke pod obecným úradom by už čoskoro mala začať slúžiť ako nové zdravotné stredisko. Rekonštrukčné práce v réžii firmy Petrus z Liptovského Mikuláša pomaly finišujú, aj keď podľa zmluvy bol stanovený termín na ukončenie rekonštrukcie do konca júna. Rekonštrukcia budovy bola plánovaná už aj pri tvorbe obecného rozpočtu, v ktorom je na tento účel vyčlenených 130-tisíc €. Vysúťažená cena diela podľa zmluvy je niečo vyššie 125-tisíc €.

Podľa slov starostu obce rozhodnutie o rekonštrukcii budovy na zdravotné stredisko padlo hlavne z hľadiska nevyhovujúcich súčasných priestorov ambulancií na poschodí v budove obecného úradu. „Prioritou bola bezbariérovosť, obecný úrad je na kopci a ambulancie na poschodí, čo spôsobuje najmä starším pacientom problémy. Nové priestory budú ľahšie dostupné, pri budove

budú aj parkovacie miesta,“ povedal Milan Lištiak.

V budove vzniknú dve ambulancie, jedna pre praktického lekára a druhá predbežne pre zubára. Zatiaľ však žia-

den nepotvrdil záujem. „Snažíme sa hľadať zubára, ale jednoduché to nie je. Ťažko teraz povedať, ako to dopadne. Možno nové priestory pomôžu,“ dodal starosta. (red), foto: mm

Srdečne vás pozývame na tradičnú slávnosť

OTVÁRANIA STUDNIČIEK,

ktorá sa uskutoční **20. mája 2018.**

O 13.00 h je pripravené **otvorenie výstavy v Dome Jana Hálu** a o 14.00 h začína **chorovod OMILIENCI**, tentokrát so začiatkom pred budovou bývalej školy na Hlavnej ulici. Zároveň prosíme obyvateľov tejto ulice o tradičné vyzdobenie domov.

Program bude pokračovať na Námestí slobody a vystúpia v ňom domáci folkloristi i hostia: Podkriváňček, FZ Stráne, Genšky, Cindruška, Majerán, Ľudová hudba Mariána Molnára.

Tešíme sa na vás!

Jarné nápady

Ked' zmiznú snehy z našich polí

Ked' slniečko zasvieti

Ked' sa valia vody po údolí

Ked' zrazu veselšie je ti

Ked' pučia stromy v prírode

Ked' občas zaprší

Ked' už aj vtáčik zašteboce

Ked' z detí radosť srší

Ked' priletia vtáci z juhu – i naše bociany

Ked' upratuješ v kruhu a nevieš,

kto ti poradí

Je to jednoduché: ponúkame jarné nápady

Jar už zavítala aj pod náš Kriváň, aj keď veľmi opatrne. Stalo sa už tradíciou, že pred Kvetnou nedeľou sa matičiari stretnú pri Jarných nápadoch. Aj v tomto roku 24. marca sme vyzdobili zasadaciu miestnosť v kultúrnom stredisku suvenírmi a rôznymi výrobkami,

ktoré pripravili šikovné ruky našich važeckých žien, nielen členiek Matice slovenskej. Výšivkami prispela Jarka Zubajová, darčeky priniesla Zuzka Ilavská, Marta Jakšová pripravila ikebany a ostatné ženy doniesli chutné jedlá, dokonca aj s receptami. Novinkou bol „veľkonočný strom“ pred vchodom do MKS, na ktorom viseli kraslice a rôzne darčeky a predmety súvisiace s jarou a Veľkou nocou. Návštevníci i hostia si tiež mohli pri vstupe zavesiť darček, alebo aspoň stužku. S nápadom prišla naša knihovnička Mária Cholvádová.

Súčasťou podujatia býva kultúrny program, ktorý sme tohto roku venovali nášmu hrdinovi Jurajovi Jánošíkovi, ktorého 330. výročie narodenia sme si pripomenuli v januári a 305. výročie

smrti 17. marca – popravili ho v Liptovskom Mikuláši. Zbojnícke piesne krásne zaspieval a zahral Matúš Ilavský, člen FZ Stráne, verše z diela Jána Bottu zarecitovala Margita Hybenová, ktorá program pripravila. Vždy k nám zavítajú hostia. Tohto roku nás poctil svojou návštevou predseda Krajskej rady MS ŽSK Milan Stromko, ktorý priviedol aj predsedníčku MO MS z L. Mikuláša, aby videla aj náš program.

Naši členovia si radi posedia, porozprávajú o svojej práci i o verejných veciach, týkajúcich sa obce. Aj počasie bolo príjemné, snežiť začalo až na Veľkonočnú nedeľu. Tradíciu sa snažíme dodržiavať.

Margita Hybenová,
predsedníčka MO MS Važec

Foto: mch, mm

• Tvorivosť a vynaliezavosť sú hlavnými vlastnosťami šikovných žien, ktoré svoj voľný čas venujú ručnej tvorbe. Tradičné i moderné techniky i mnoho nápadov a návodov, ktoré sa dnes dajú nájsť na internete, alebo si ich ženy odovzdávajú navzájom, pomáhajú vytvárať krásu. A keď sa autorky o túto krásu podelia, radosť je o to väčšia. Množstvo krásnych výrobkov vystavili na obdiv naše miestne šikovné ženy i členky Klubu žien z Jamníka na ďalších už tradičných predajných výstavách, ktoré sa tešia obľube verejnosti. V spolupráci s kolegyni z Jamníka jednu výstavu organizuje miestna Jednota dôchodcov v MKS a ďalšiu cukráreň IRISIS vo svojich priestoroch.

OSPRAVEDLNENIE

Vážený pán, Ing. Milan Lištiak, starosta obce Važec, vážené obyvateľky a vážení obyvatelia obce Važec, dovoľte mi, aby som sa Vám všetkým prostredníctvom Važeckých novín ospravedlnil za nepresné, chybné, prípadne i nepravdivé informácie, ktoré boli zverejnené v magazíne MY Slovensko (č. 12, 30. marec - 5. apríl 2018) v reportáži, nazvanej Tere fere a važecká pochúťka, ktorá je signovaná mojim menom.

Dovoľte mi niekoľko slov na ospravedlnenie a na vysvetlenie:

V januári 2018 odvysielala televízia reportáž o Važci - predovšetkým o Múzeu poľnohospodárskeho náradia a ľudových tradícií Važca pána Jána Kováča. Pri jej sledovaní som si spomenul na moju dávnejšiu reportáž o Važci. Vybral som ju zo svojho archívu, skontroloval, doplnil fotografiami a 31. januára 2018 som ju zverejnil na svojom blogu. Článok si zakrátko prečítalo vyše 6 600 čitateľov z celého Slovenska aj zo zahraničia. Pripomínam, že v diskusii pod článkom sa neobjavila žiadna čitateľská výhrada k obsahu reportáže. Dikciu a obsah článku som myslel úprimne a dobre ako príhodnú formu bezodplatne spropagovať Važec, jeho zaujímavosti (nielen múzeum pána Kováča a Važeckú jaskyňu) a krásy. Pri overovaní si pôvodných informácií som vychádzal z aktuálnej oficiálnej webstránky obce Važec, kde sa, mimochodom aj dnes (2. mája 2018), v sekcii "ubytovanie" ponúka spolu len šesť ubytovacích možností: 2 penzióny, 1 apartmán, 1 chata, 1 ubytovanie v súkromí a 1 privát. (Ja som v článku spomenul možnosť ubytovať sa v asi desiatich zariadeniach.) V sekcii "služby ľuďom - služby a miestni podnikatelia" je z pohľadu možnosti ponuky stravovania pre návštevníkov Važca na oficiálnom webe obce uvedený len jeden subjekt - Pizzeria Garcia. Opakujem - svoje staršie informácie som si overoval aj na oficiálnej webstránke obce Važec.

Bol som nemilo prekvapený, keď som sa 27. apríla 2018 od pani Mgr. Michaely Matejkovej, redaktorky Važeckých novín, dozvedel, že môj článok z blogu bol zverejnený v MY Slovensko. Bohužiaľ,

stalo sa tak bez môjho vedomia a hlavne bez mojej možnosti redaktorom MY Slovensko vysvetliť, že článok by bolo po troch mesiacoch od jeho zverejnenia možné aktualizovať. Doplním, že článok v MY Slovensko som teda nemal možnosť opraviť, aktualizovať či autorizovať. To ale moje chyby neospravedlňuje.

V mojom pôvodnom článku na blogu som sa dopustil chyby, za ktorú sa ešte raz ospravedlňujem predovšetkým pánovi starostovi Važca, Ing. Milanovi Lištiakovi. V článku som do úst pána starostu vložil jednu priamu a jednu nepriamu citáciu, ktorej autorom v skutočnosti bol predchádzajúci pán starosta Važca.

Ešte raz by som rád zdôraznil, že mojim cieľom bolo spropagovať Važec a jeho okolie z pohľadu cestovného ruchu - v žiadnom prípade nie písať o Važci "zlú reklamu," ako si niekto môže nesprávne myslieť. Nepochybujem o tom, že tento istý cieľ mala aj redakcia MY Slovensko.

Domnievam sa, že skutočných a dôležitých problémov, hodných akútneho riešenia, má obec Važec, jej samospráva a obyvatelia, dosť na to, aby sme s odstupom času niekoľkých mesiacov riešili problémy, spôsobené mojou momentálnou nepresnosťou pri zverejňovaní predmetnej reportáže. Verím, že ako vedenie obce, tak aj jej obyvatelia moje ospravedlnenie prijímú.

Martin Droppa

**Klietky pre chov prepelíc,
králiky, činčily, pasce
na líšky a kuny, liahne
na vajíčka, odchovne
pre kuriatka, krmítka
a napájačky...
Robíme rozvoz
po celom Slovensku.**

**Viac na www.123nakup.eu
tel.: 0907 181 800**

V uplynulých týždňoch obyvateľov našej obce potrápili problémy s kalnou vodou a výpadkami elektriny. Situácia nebola príjemná a mnohí občania sa so sťažnosťami obracali na obecný úrad. Obec však nie je prevádzkovateľom týchto sietí a nedokáže situáciu ovplyvniť. Súčinnosť pre občanov môže, samozrejme, poskytnúť, napriek tomu by bolo vhodnejšie, aby občania sťažnosti, poruchy, či akékoľvek nedostatky komunikovali priamo so svojim dodávateľom služieb (vodárne, elektrárne, plynárne). Dnes už totiž existuje viacero dodávateľov energií a každá z týchto firiem je zodpovedná za svoje služby. Odporúčame občanom preveriť si priamo u svojich dodávateľov možnosti komunikácie, prijímania sťažností a podobne, prípadne si aktualizovať svoje kontaktné údaje v databáze u dodávateľa a žiadať o informovanie (sms, e-mail), aby ste mohli byť dopredu informovaní napríklad o plánovanej odstávke elektriny.

HLÁSENIE PORÚCH

Verejné osvetlenie, rozhlas	044/5294 121
Voda	044/552 19 92, 0908 916 579
Plyn	0850 111 727
Elektrina	0850 111 468, 0906 25 25 25

Napísali nám

Ján Ilavský – Podkrivánsky
Výber z básní

Kto je to? ...a prečo básne? Aj takto sa môžu niektorí z vás pýtať. Tí starší si na neho spomenú, lebo ho poznali a žili s ním. Mladšia generácia alebo novousadlíci ho poznajú už menej alebo vôbec. Ján Ilavský (Macko, maliar) spolu so všeobecne známymi Háloom a Rysulom tvorili trojicu priateľov - básnik, maliar, spisovateľ, ktorí v 30. rokoch 20. storočia dali pevný základ prezentovaniu a šíreniu vážeckej ľudovej kultúry a literárnej tvorby. Myslím, že dlhujeme niečo nášmu rodákovi: posunúť jeho poéziu mladšej generácii i tým, ktorí majú radi verše prostredníctvom Vážeckých novín. Je z čoho vyberať, lebo z rukopisov jeho básní a piesní som v priebehu pol-druha roka zostavila dosť veľkú zbierku. Vlni uplynulo 115 rokov od jeho narodenia a tohto roku to bude 35 rokov od jeho úmrtia. Prijmite od tohto vzácného človeka niekoľko veršov.

Ján Ilavský - Podkrivánsky
Ľudový básnik
(10. 9. 1902 - 23. 9. 1983)

Začiatkom 20. storočia v období veľkého útlaku slovenského národa v Rakúsko-uhorskej monarchii sa vo Važci v roľníckej rodine narodil malý Ján. Zápas o prežitie, o skyvu chleba v každodennej lopote, obavy o budúcnosť pocífovali jeho predkovia, ľudia tej doby i samotný Ján so súrodencami. Deti tej generácie sa automaticky zapájali do prác doma i v poli a na školu sa využívala zima. „Päť zím“ muselo stačiť Jánovi a potom nasledovala tvrdá škola života. Dar, ktorý dostal do vienka, využil naplno a veršami oslavoval svoj národ, rodákov, prírodu, život, nimi dvíhal povedomie, ale aj burcoval proti nepravostiam aspieval. Pieseň a spev pokladal za dôležité formy pre rast národa i posilnenie ducha. Piesňou sa dajú vyjadriť všetky pocity. Častokrát je pieseň silnejšia, oslovujúcejšia, zapamätateľnejšia ako slovo. Dlhé roky bol organizátorom a členom FS. Prof. Karol Plicka s ním robil prvé záznamy vážeckého folklóru, piesní a zvykov, a tak aj Vážfania mali účasť na prvom jeho filme Zem spieva. Ján Ilavský bol dlhoročným členom cirkevného spevokolu i kurátorom ECAV vo Važci. Máme dôvod na neho spomínať, ďakovať mu a obdivovať jeho ľudskosť a človečenstvo. **Anna Tóthová, členka JDS**

NEKRITIZUJTE MA (1920)

*Povie, kto tieto piesne chce spievať:
„Ej, kýsi babrák to robil...!“
Hej, prosím páni, len nezazlievať,
ja s vami do škôl nechodil.*

*Ja spievam, keď mám radosť veľkú
i keď srdce bolesť tlačí
i keď počujem zahrať muziku,
tiež i pri pohrebnom plači.*

*Spievam, keď vstávam, spievam,
keď ľíham
i cez celý deň pri práci,
tiež i keď v trudných chvíľach sedávam
v spomienkach na zašlé časy.*

*Ja vždy to spievam, čo srdcom cítim
a čo mi leží na duši.
To je môj pokrm, týmto sa sýtim,
pieseň moja slzy suší.*

*Preto nesúďte tie moje piesne...
jazyku zle za zubami.
Keď ma sužujú veľké tiesne,
zahánam si ich piesňami.*

**Aj vy môžete prispieť
do Vážeckých novín. Radi
privítame vaše tipy a námety.**

0904 653 071
vazeckenoviny@gmail.com

**alebo využite schránku
na obecnom úrade.**

Knižnica otvorená
piatok, nedeľa
17.00 - 19.00 h

Z aktivít Miestneho spolku SČK

Miestny spolok Slovenského červeného kríža v spolupráci s obcou zorganizoval na konci marca (28.3.) spoločenské stretnutie s učiteľmi pri príležitosti ich dňa. O príjemný program sa postarali členovia FZ Stráne Matúš Ilavský a Zuzka Užíková i deti z krúžku aerobiku. Prácu a poslanie učiteľov v príhovore vyzdvihla predsedníčka MS SČK Anna Lučanská a učiteľov pozdravili aj zástupca obce Miroslav Ilavský a miestni farári Jaroslav Otepka a Roman Šemrák.

Týždeň predtým členovia MS SČK bilancovali svoje aktivity a plánovali ďalšie na výročnej schôdzi, ktorej tradičnou súčasťou je už aj oceňovanie darcov krvi. Najvzácnejšiu tekutinu darovalo 38 obyvateľov našej obce. **(red)**

**Futbalisti
uprostred jarnej
časti deviaty**

Po doterajších zápasoch jarnej časti futbalových súťaží sú naše futbalové družstvá – muži i deti, zhruba uprostred tabuliek (muži 9 zo 14, žiaci 5 z 12).

MUŽI

1. 4. Pribylina – Važec 5:1
(góly: Ľubomír Gallovič)
8. 4. Važec – Bobrovec 1:1
(Ľubomír Gallovič)
15. 4. Hubová – Važec 1:0
22. 4. Važec – Ľubeľa 2:0
(Matúš Pavličko 2)
29. 4. Likavka – Važec 4:0
1. 5. Važec – Smrečany-Žiar 2:6
(Tomáš Bartko, Ľubomír Gallovič)
6. 5. Važec – Lipt. Teplá 16.30 h
13. 5. RK-Černová – Važec 16.30 h
20. 5. Važec – Ludrová 17.00 h
27. 5. L. Kokava – Važec 17.00 h
3. 6. Važec – Švošov 17.00 h
10. 6. Važec – Demänová 17.00 h
17. 6. Smrečany-Žiar – Važec 17.00 h

ŽIACI (U 11)

14. 4. Važec – Smrečany-Žiar 10:0
(góly: Dávid Renko 6,
Andrej Ján Gavalier, Adam Pribylinec,
Nina Jacková, Marek Lištiak)
21. 4. Bešeňová – Važec 4:9
(Adam Gežík 4, Adam Plevák 3,
Dávid Renko 2)
27. 4. Važec – L. Mikuláš 1:6
(Matúš Uhrín)
1. 5. Važec – Podtureň 7:3
(Matúš Michal Zubaj 3,
Dávid Renko 2, Adam Plevák 2)
5. 5. Hybe – Važec 14.30 h
8. 5. Važec – LM-Palúdzka 17.00 h
19. 5. Svätý Kríž – Važec 15.00 h
26. 5. Važec – Ľubochňa 15.00 h
3. 6. Podtureň – Važec 14.30 h
9. 6. Važec – L. Ondrašová 15.00 h
16. 6. Ružomberok – Važec 15.00 h

KRÁTKO ZO ŠKOLY ❖ KRÁTKO ZO ŠKOLY ❖ KRÁTKO ZO ŠKOLY

POVEDZME ÁNO ČISTEJ VODE

Naša škola sa zúčastnila celoslovenského projektu Čistá voda – správna voľba. Cieľom projektu bolo, aby žiaci uprednostnili pitie čistej vody pred ochutenými nápojmi a zároveň si pripomenuli jej priaznivé účinky na zdravie človeka. Čistá voda sa podávala nielen v školskej jedálni počas obedov, ale aj Školskom klube detí. Tu si žiaci prvého až štvrtého ročníka zopakovali svoje doterajšie poznatky o vode a doplnili si ich o ďalšie zaujímavé informácie. Samozrejme, neostalo iba pri slovách, ale všetko si hneď odpozorovali a vyskúšali. Nakoniec si vyrobili kvapku, ktorá im bude pripomínať, aká je voda pre nás dôležitá. (km)

HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

Koncom marca sa najlepší recitátori zo všetkých tried zúčastnili na školskom kole recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín. Umiestnili sa nasledovne:

• **2. – 4. trieda** - Poézia: 1. Eva Šedová (4. tr.), 2. Dávid Renko (4. tr.), 3. Adam Plevák (4. tr.), Aneta Zubajová (2. tr.). Próza: 1. Alex Rybka (4. tr.)

• **5. – 6. trieda** - Poézia: 1. Tobias Klein (5. tr.), 2. Katarína Kšenzakovičová (6. tr.), 3. Daniela Rysulová (5. tr.). Próza: 1. Andrea Jurčová (6. tr.), 2. Kristián Žuffa (5. tr.)

• **7. – 9. trieda** - Poézia: 1. Eva Žofia Čupková (9. tr.), 2. Vanessa Bartková (7. A). Próza: 1. Sofia Kleinová (8. tr.), Romana Pleváková (8. tr.), 2. neudelené, 3. Sarah Ilavská (7. A)

VEĽKONOČNÉ TVORIVÉ DIELNE

Na konci marca sme sa aj na našej škole začali pripravovať na Veľkú noc. Pani učiteľky Juhásová, Fedorová a pani vychovávateľky z ŠKD pripravili pre žiakov veľkonočné tvorivé dielne. Nechýbal na nich tvorivý pracovný zápal. Jeho

výsledkom boli jarné a veľkonočné výrobky, ktoré potešili oči nás všetkých.

DRUHÁCI V KNIŽNICI

To, že sa môžeme veľa naučiť nielen v školskej lavici, sa presvedčili naši druháci, ktorí 28. marca navštívili obecnú knižnicu. Pracovníčka knižnice pani Cholvádová si pre nich pripravila prechádzku svetom rozprávok. Porozprávala deťom o ľudových rozprávkach, ich vzniku a šírení a svoje rozprávania popretkávala krátkymi ukážkami z rozprávok. Deti mali možnosť prispieť k skrášleniu priestorov knižnice svojimi obrázkami. Na záver si mohli sami poprezerat priestory knižnice, oboznámiť sa s knihami a po sladkom pohostení sa z knižnice vracali do školy spokojní a o poznanie bohatší. Táto návšteva bola pekným príkladom spojenia školy so životom. (gk), foto: zš

Sezóna sa skončila s dobrým výsledkom

O čiastkových výsledkoch v bežeckom lyžovaní sme vás už v obecných novinách informovali. Teraz prinášame prehľad ďalších pretekov detí a celkové výsledky sezóny dospelých reprezentantov. O ocenení mladých športovcov si budete môcť prečítať v ďalších novinách.

Výsledky detí: 5. kolo Levoča, 6. kolo Levoča, 7. večerné preteky Š. Pleso, 8. Látky šprint, 9. kolo SP Látky, 10. Večerné preteky Skalka, 11. prekážkové preteky Skalka, 12. MS Štrbské Pleso (medzinárodné preteky, prvý výsledok celkový, druhý pre SVK) - Ignác Uhrín: 3, 3, 9, 8, 7, 6, 9, 9/8, Patrik Polc: 2, 2, 2, 4, 3, 2, 4, 7/2, Sofia Kleinová: 1, 1, 3, 4, -, 3, 4, 5/3, Tobias Klein: 2, 1, 2, 3, 2, 4, 5, 3/3, Daniela Rysulová: 5, 5, 5, 7, 6, 9, 5, 8/4, Simona Jacková: 4, 4, 4, 3, 5, 4, 6, 5/3, Adam Plevák: 3, 2, 1, 4, 3, 7, 8, 8/4, Dávid Renko: 2, 3, 4, 5, 5, 8, 4, 4/2, Nina Jacková: 5, 5, 5, 5, 4, 8, 5, 9/8, Stanislav Michalko: 10, 9, 16, 14, -, -, -, 20/16. (Nina Jacková (2009), Stanislav Michalko (2008) - súťažia v kategórii 2007.)

Sebastián Ilavský (ktorý preteká za štrbský klub) absolvoval v sezóne 18 bežeckých pretekov (MSR, Slovenský pohár...) a vo všetkých zvíťazil. V biatlone si vybojoval dve štvrté, jedno piate a jedno šieste miesto v rámci Viessmanovho pohára a štvrté a piate miesto v rámci Majstrovstiev Slovenska.

Športový klub Kriváň Važec reprezentovali aj Bartkovci – Tomáš, Daniel a Vladimír. Vladimír Bartko si vo všetkých absolvovaných pretekoch (celkovo 6, MS Štrbské Pleso, Kremnica, SP Levoča, Kremnica, Hriňová, Memorial Martin) vybojoval prvé miesto. Daniel Bartko absolvoval rovnako 6 pretekov (B. Bystrica, Kremnica, Levoča, Látky, Jizerská 50, Važec) a zbierku úspechov si obohatil o tri zlaté, jednu striebornú a dve bronzové medaily. Tomáš Bartko premenil šesť účasť (B. Bystrica, Levoča, Skalka, Látky, Štrba) na jedno víťazstvo, tri tretie miesta, jedno štvrté a jedno piate. V celkovom umiestnení v rámci Slovenského pohára skončil na druhom mieste. (red)